

KAHRAMANMARAŞ

Türkiye
goturkiye.com

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

İÇİNDEKİLER

- 1 KAHRAMANMARAŞ'I KEŞFET
- 3 KÜLTÜR HAZİNELERİ
- 7 DOĞAL GÜZELLİKLER
- 11 YÖRESEL LEZZETLER
- 13 EL SANATLARI
- 15 48 SAATTE KAHRAMANMARAŞ
- 19 NASIL GİDİLİR?
- 20 ROTALAR

kahramanmaras.goturkiye.com

gezenkahramanmaras

KAHRAMANMARAŞ'I KEŞFET

- Tarihi 14 bin yıl öncesine uzanan Kahramanmaraş'ın medeniyet yolculuğunu, Kahramanmaraş Müzesi'ndeki Paleolitik'ten Doğu Roma'ya uzanan eserler ve çeşitli sergi salonlarında sergilenen Antik Fil, Direkli Mağarası, Domuztepe Höyük canlandırmaları ile keşfedin.
- Kahramanmaraş Müzesi Direkli Mağarası Kazı ve Canlandırma Salonu'nda, Anadolu ve Önasya'nın en eski pişmiş toprak eserlerinden biri kabul edilen "Ana Tanrıça" figürünü keşfedin.
- Germanicia Mozaikli Alan'ın taban mozaiklerinde, günümüze binlerce yıl önce antik dönemin estetik anlayışını ve ustalikle işlenmiş sahnelerini yerinde görebilirsiniz.
- Dondurma Müzesi'nde, şehrin simgesi haline gelen dünyaca ünlü Maraş dondurmasının üretim süreçlerini yakından görün.
- Sevdiklerinize, tarihî Maraş çarşılarında Maraş biberi ve Kahramanmaraş Hartlap Bıçağı gibi şehirle özdeşleşmiş coğrafi işaretli ürünlerin yanı sıra, Kahramanmaraş'ın zengin kültürünü yansıtan yerel ürünlerden de satın alabilirsiniz.
- Şehrin en eski camilerinden biri olarak kabul edilen Kahramanmaraş Ulucami'nin Dulkadiroğlu Beyliği dönemi mimarisini yansıtan benzersiz atmosferinde huzur bulun.
- Milli Mücadele'nin fitilini ateşleyen olaylardan biri olan 'Bayrak Olayı'nın yaşandığı Kahramanmaraş Kalesi'nde, şehrin tarihini derinden hissedin.

- Afşin'de, Hristiyanlık ve İslam inanışlarında önemli bir yere sahip 'Eshab-ı Kehf/Yedi Uyurlar' Mağarası'nın üzerine inşa edilen kilise ve külliye ile çağlar boyunca inanç merkezi haline gelen bu etkileyici mekânı ziyaret ederken, Yedi Uyurlar olarak da bilinen mağara arkadaşlarının ve sadık köpekleri Kıtırmir'in hikâyesini dinlemeyi unutmayın.
- Üst üste bağlı üç mağaradan oluşan ve yüksekliği 100 metreyi bulan Döngel Mağarası'nda, MÖ 10.000'li yıllara uzanan insan yerleşiminin izlerini sürerken çınar ve ceviz ağaçları arasında keyifli bir gün geçirin.
- Masalsı güzelliğiyle büyüleyen Yeşilgöz Obruğu'nda huzur bulurken, çevresindeki mesire alanında sevdiklerinizle keyifli bir piknik yapın.
- Kahramanmaraş'ın en önemli doğa turizmi destinasyonlarından biri olan Başkonuş Yaylası'nda doğa yürüyüşlerine çıkın.
- Kahramanmaraş Kuyumcular Çarşısı'nda, dünyaca ünlü Maraş burması, hasır örgü, arı peteği, kafesli kordon gibi el işçiliğiyle üretilen alyans, kolye, bilezik ve kemerleri usta kuyumcuların tezgâhlarında yakından inceleyin.
- Yedikuyular Kayak Merkezi'nde kayak, kızak, snowboard, doğa yürüyüşü ve kar motoru gibi aktivitelerle kış sporlarının keyfini çıkarın.
- Dedeoğlu, Deligönüller ve Kocabaş Konakları başta olmak üzere, Kahramanmaraş'ın tarih ve kültür kokan sokaklarında Osmanlı mimarisinin en nadide örneklerini keşfedin.

KÜLTÜR HAZİNELERİ

Akdeniz'in önemli şehirlerinden biri olan Kahramanmaraş, 14 bin yıllık köklü geçmişiyle ziyaretçilerine büyüleyici bir tarih yolculuğu sunar. Direkli Mağarası'nda süren arkeolojik kazılarda, yaklaşık 13 bin yıl öncesine tarihlenen taş boncukların Suudi Arabistan'daki bir taş ocağıyla benzerlik göstermesi, şehrin tarih öncesi dönemlerde dahi göç yolları üzerinde önemli bir yerleşim merkezi olduğunu kanıtlamaktadır.

Tarihî kaynaklara göre, Anadolu'nun Anadolu'nun ilk imparatorluğu olarak kabul edilen Hititler döneminde, Kahramanmaraş'ın Hititli komutan Maraj tarafından kurulduğu kaynaklarda geçer. Hitit İmparatorluğu MÖ 1200'lerde zayıflamasıyla, şehir Geç Hitit Şehir Devletleri'nden biri olan Gurgum Krallığı'nın başkenti olmuştur. Antik Asur yıllıklarında "Markas" veya "Markasi" olarak anılan bu şehir, Hititler sonrasında sırasıyla Asur, Med ve Perslerin hâkimiyetine girmiştir.

MÖ 334'te Büyük İskender tarafından fethedilen Maraş, onun ölümünden sonra Selevkos Krallığı yönetimine geçmiştir. MÖ 2. yüzyıldan itibaren Roma ile mücadele eden bölge, MS 1. yüzyılda Roma topraklarına katılmış ve İmparator Kaligula'nın onuruna "Germanicia" adı verilerek yeniden inşa edilmiştir.

Bu dönemde, günümüzde de büyük ilgi gören Germanicia mozaikleri yapılmıştır. Roma'nın MS 4. yüzyılda ikiye bölünmesiyle şehir Doğu Roma yönetimine geçmiştir. 637 yılında Halid bin Velid komutasındaki İslam orduları tarafından fethedilen Maraş, uzun süre Doğu Roma ile Müslümanlar arasında sınır hattı ve askerî üs konumunda olmuştur. Emeviler ve Abbasiler dönemlerinde de Maraş üzerinde güç mücadelesi devam etmiştir. 961 yılında Doğu Roma tarafından yeniden ele geçirilen Maraş, 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra Türklerin egemenliğine girmiştir.

Selçuklular, Eyyubiler ve Artuklular arasında sık sık el değiştiren şehir, nihayet I. Gıyâseddin Keyhüsrev tarafından Selçuklu topraklarına katılmıştır. Moğol istilaları sırasında Ağaçeri Türkmenleri Maraş'a yerleşmiş, ardından şehir Selçuklular, Ermeniler, Dulkadiroğulları ve Memlükler arasında mücadeleye sahne olmuştur. Yavuz Sultan Selim'in 1515'te Dulkadiroğulları Beyliği'ne son vermesiyle Osmanlı topraklarına katılan Maraş, uzun süren bir barış ve refah dönemine girmiştir.

I. Dünya Savaşı'nın ardından, 22 Şubat 1919'da İngilizler tarafından işgal edilen Maraş, 29 Ekim 1919'da Fransızlara devredildi.

Kahramanmaraş İstiklal Madalyası

Fransız ordusunda Ermeni birliklerinin yer alması, şehirdeki bazı Ermenilerin işgali coşkuyla karşılaması ve Türk Bayrağı'nın kaleden indirilmesi, halk arasında büyük bir rahatsızlık yarattı. Bu olayın ardından, halktan Sütçü İmam olarak bilinen (İmam Ali) Millî Mücadele döneminde Maraş'ta Fransız işgaline karşı ilk silahlı direnişi başlatmıştır.

29 Kasım 1919'da Maraş Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kuruldu ve yerel halk, Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde Kuva-yı Milliye hareketine katıldı. 11 Şubat 1920'de büyük kayıplar veren Fransızlar şehri terk etti ve Maraş halkı şehrin yönetimini ele geçirdi.

Bu büyük direnişin ardından, 5 Nisan 1925'te Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Maraş'a Kırmızı Şeritli İstiklal Madalyası verildi. 1973 tarihinde de şehre Kurtuluş Savaşı'ndaki kahramanlıklarından ötürü "Kahraman" ünvanı verilerek şehrin ismi Kahramanmaraş olarak değiştirilir.

DOĞAL GÜZELLİKLER

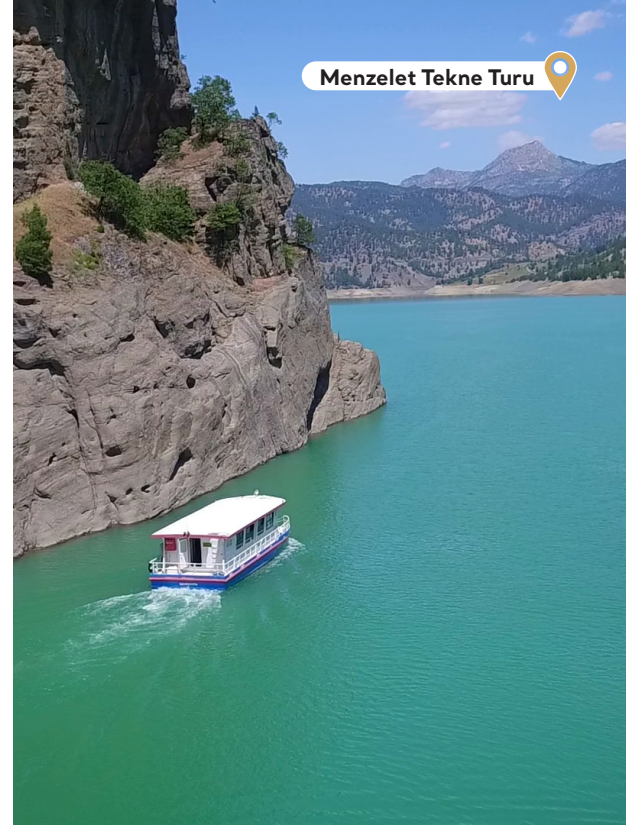
Kahramanmaraşlı yazar Rasim Özdenören memleketinin yaylalarını sıralarken, "Yazın, yaylak olarak çıkılan merkez köylerimizin adları şairanedir: Kazma, Üngüt, Ayakçıloluk, Kerhan, Güzlek, Gafarlı, Ağyar, (Akyar), Sarız (Sarıkız'dan bozma), Kozludere, Tekerek..."der.

Bu şairane isimlere sahip yaylalar, yüz yıllardır Kahramanmaraş yaşamının merkezinde yer alır. Bilhassa endüstriyel üretimin ve servis sektörlerinin kenti henüz bu denli sarıp sarmalamadığı eski dönemlerde işte bu yaylalar, biraz da kente hâkim Türkmen/ Yörük kültürünün etkisiyle tüm bir şehri kışa hazırlanmak üzere bereketli kollarına davet etmiştir. Bu yaylalarda yetiştirilen, yine Özdenören'in aktarımıyla, "ağüzüm (aküzüm), marhabaşı, bandırma, külef, yıldız, kabarcık, azezi" cinsi üzümlerden çıkarılan şıralar ve yine yaylalarda bolca yetişen ceviz, fıstık, incir gibi yemişlerle birleştirilerek "samsa", "sucuk" gibi kışlık ürünlere dönüştürülürler. Yine yaylaların bereketli orman ve çayırlarında et ve sütleri benzersiz bir lezzet ve şifaya dönen koyun ve keçi sürüleri, başta Maraş dondurması olmak üzere namı tüm Türkiye'yi sarmış lezzetlere dönüşürler.

Kahramanmaraş'ın Döngel Mağarası, Galgamaç Şelalesi, Çokran Şelalesi, Savruk Şelalesi, Andırın Kanlıböğüt Kanyonu, Göksun Hançer Kanyonu, Ali Kayası Cam Teras, Pazarlık Mizmilli Gölü, Gavur Gölü, Ilıca ve Döngel Kaplıcaları, Kapıçam Tabiat Parkı, Körçoban Tabiatı Koruma Alanı, Şairler Tepesi, Yavşan Yaylası Tabiat Parkı, Tekir Vadisi, Savruk Mağarası gibi benzersiz tabiat harikalarını, şehrin yaşamına ve gastronomisine katkılarını göz önünde bulundurarak gezdiğinizde çok daha geniş ve parlak bir resimle karşılaşacaksınız.

Başkonuş Yaylası

Yedikuyular Kayak Merkezi

YÖRESEL LEZZETLER

Türkiye'nin en önemli lezzet başkentlerinden birindesiniz. Kahramanmaraş mutfağı, şehrin benzersiz konumu, iklimi, bereketli yaylaları ve binlerce yıllık tarihten süzülüp gelen zengin tarihinin büyüleyici bir özetidir. Gerek yöresel ürünleri gerekse imza yemekleriyle ülke ve hatta dünya çapında üne sahip olan Kahramanmaraş'ın; Maraş Tarhanası, Maraş Ekşili Çorbası, Maraş Eli Böğründe veya Maraş Yanyana, Maraş Sumak Ekşisi Akıtı, Maraş Kelle Paçası, Maraş Çöreği, Andırın Tirşığı, Maraş Ravanda Şerbeti, Maraş Parmak veya Sıkma Peyniri, Maraş Dondurması, Maraş Samsası, Çağlayançerit Cevizi, Afşin Koçovası Sarımsağı, Andırın Andız Pekmezi, Kahramanmaraş Bertiz Kabarcık Üzümlü veya Maraş Bertiz Kabarcık Üzümlü ve Maraş Biberi coğrafi yer işaretine sahiptir.

Bir "Dondurma Müzesi" ile bir de "Tematik Mutfak Müzesi"ne sahip olan Kahramanmaraş mutfağının zenginliğini bu müzelere ufak bir ziyaretle keşfetmek mümkündür. Kahramanmaraş'ın Türkiye'de "dondurma" denildiğinde akla ilk gelen şehir olması, Maraş mutfağının zenginliğine dair bir diğer ipucudur. Türk tuluat kültürünün bir parçası olan "Maraş Dondurmacısı" figürü ve dondurma alışverişini bir eğlenceye dönüştüren gösterisi, bugün tüm dünyada tanınan bir marka hâline gelmiştir.

Maraş Dondurması ve Baklavası

Maraş Biberi

Kahramanmaraş mutfağı, yaşama yönelik bir mutfaktır. Pekmez, sucuk, hapısa, bastık, samsa, pestil, Maraş çöreği gibi kışa yönelik doyurucu ve enerji verici kurutmalıklar şehrin çetin geçen kışlarına alınmış kültürel bir tedbir olarak öne çıkar. Kahramanmaraş'ın; Maraş tarhana çorbası, ekşili çorba, Maraş kelle paçası, ekşili et kabağı sulusu ve döğme pilavı, ürtmekli çökelek böreği, maraş dolması, çöş börek (Maraş mantısı), acem pilavı (havuçlu pilav), helise (keşkek aşı), Maraş içli köfte, Maraş yoğurtlu kebab, sulu yağlı köfte gibi imza yemekleri birer lezzet şölenidir. Çullama, incir ilendisi, karpuz kabuğu ilendisi, cevizli kıрма tatlısı, hapısa ve maraş dondurması, bu muhteşem yemekleri âdeta taçlandıran tatlılardır.

Maras Burması

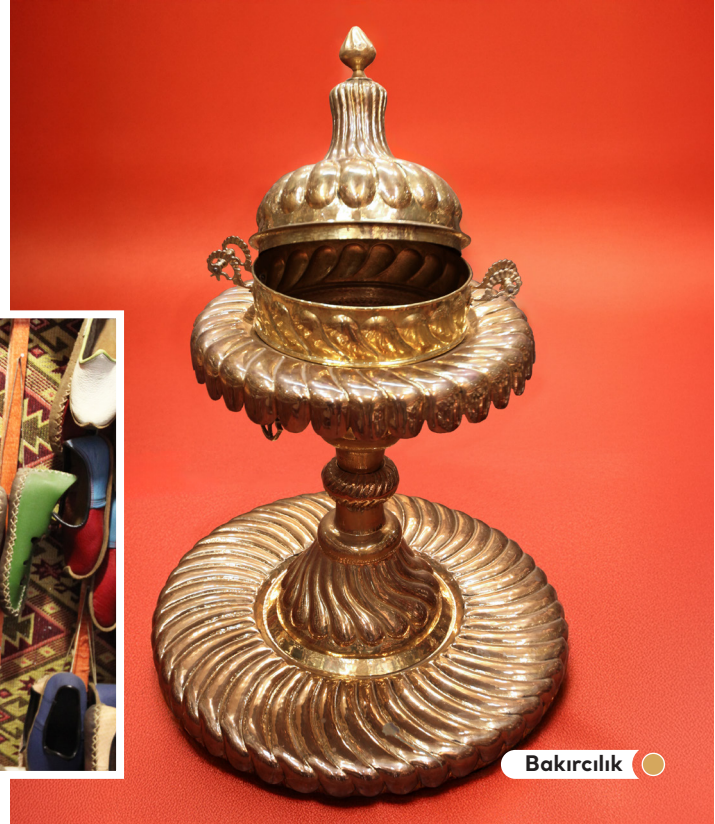
EL SANATLARI

Kahramanmaraş'ın zengin tarihi ve kültürünün bir yansıması olan el sanatlarının yüzlerce yıllık serüvenini ve yüksek kalitesini şehrin dört bir yanını saran çarşıların hâlâ ilgi görüp canlılıklarını koruyabilmeleri haber vermektedir.

Kahramanmaraş denildiğinde akla ilk gelen el sanatlarından biri olan kuyumculuk, şehirde önemli bir geleneği temsil eder. Mücevherlerin zarafeti ve estetiği, bu kadim zanaatın ustalarının el işçiliğinin şahididir. Marasla özdeşleşmiş Maras burması, hasır örgü, arı peteği, kafesli kordon, alyans, kolye, bilezik, kemer gibi dünyaca ünlü mücevher ve altın takılar sadece Türkiye'nin değil bölge ülkelerinin de gözdesidir.

Maras'ta "köşkerlik" olarak da bilinen "çarıklık" mesleğinin ustaları; kelik, "edik", "tokalı Osmanlı yemenisi", fatih yemenisi, "tokalı ve tokasız saray yemenisi", "Karadağ çarığı" gibi pek çok geleneksel çarığı üretmeye devam ederken, özellikle tarihî ve fantastik filmlerde kullanılmak üzere yurtiçi ve yurtdışı setlerinden büyük ilgi görmektedir. Kahramanmaraş'ta el yapımı bıçaklar, köklü bir geleneği yansıtır. Nesilden nesile aktarılarak günümüze ulaşmış gelenek ve tekniklere bağlı ustalarca üretilen başta Kahramanmaraş Hartlap bıçağı olmak üzere kaliteli bıçaklara hem yerel halk hem de ziyaretçiler büyük ilgi gösterir.

Tüm bu el sanatlarının yanında; oymacılık, abacılık (Maraş abası), keçecilik, külekçilik, saraçlık, semercilik, yorgancılık, demircilik, bıçakçılık, kordon işlemeciliği, oyacılık, taş işlemeciliği gibi geçmiş binlerce yıllık bilgi birikimine dayanan kadim zanaatlerin de hâlâ son derece canlı olduğu Kahramanmaraş'ın ürettiği ince işçilikli ürünlere hayran olmamak mümkün değildir.

Bakırcılık

48 SAATTE KAHRAMANMARAŞ

Birinci Gün

Sabah erkenden kalkarak şehrin ünlü kahvaltıcılarında; pekmez, sucuk, hapısa, bastık, samsa, pestil, Maraş çöreği gibi Kahramanmaraş'ın birbirinden lezzetli yöresel tatlılarıyla kuvvetli bir kahvaltı yaptıktan sonra günün ilk ışıklarıyla Kahramanmaraş Kalesi'ne çıkarak güneşin şehrin üzerine doğuşunu izleyin. Kahramanmaraş Müzesi'nde şehrin 14 bin yıllık tarihine ışık tutan birbirinden ilginç ve eğitici sergilerini sadece izlemekle kalmayın. Modern müzeciliğin harika bir örneği olan sergi salonlarında tarihi yaşayarak öğrenin. Müzedeki eserlerin doğal ortamlarını görmek için Direkli mağara ve Germanicia Antik Kenti ile Germanicia Mozaikli Alan'ı da ziyaret etmelisiniz. Öğle yemeği için verdiğiniz arada Maraş tarhana çorbası, Maraş içli köftesi ve Maraş yoğurtlu kebab'la kendinize unutulmaz bir ziyafet çekin. Öğleden sonra, Dedeoğlu Konağı, Deligönüller Konağı, Kocabaş Konağı-Maraş Kültür Evi, Tarihi Maraş Çarşıları; Kapalı Çarşı, Kuyumcular Çarşısı, Saraçlar Çarşısı, Bakircılar Çarşısı, Semerciler Çarşısı, Demirciler Çarşısı ile Taş Han ve Hışır Han ziyaretinizi bekliyor.

Yedi Güzel Adam Edebiyat Müzesi

İkinci Gün

Erkenden uyanıp güne enfes bir kahvaltıyla başladıktan sonra Tematik Mutfak Müzesi, Dondurma Müzesi'ni gezerek şehrin lezzet iklimine girin, Yedi Güzel Adam Edebiyat Müzesi, Mahmut Arif Paşa Konağı-Etnografya Müzesi'nde Kahramanmaraş'ın yakın dönem tarihini inceledikten sonra Kahramanmaraş Ulucamii, Abdülhamithan Camii, Hatuniye Camii, İklima Hatun Mescidi ve Türbesi ile Malik Bin Ejder Türbesi'nde şehrin manevi atmosferini soluyun. Öğle yemeği için şehirden piknik malzemelerinizi alın ve Yeşilgöz Mesire Alanı'nın büyüleyici doğasına doğru yola çıkın. Yeşilgöz Obruğu'nun masalsi atmosferinde sevdiklerinizle keyifli bir pikniğin ardından huzurlu doğa yürüyüşleriyle rahatlayın. Bu aktivitelere ek olarak Döngeler ve Ilıca Kaplıcaları ile Ekinözü İçmelerleri'nin şifalı sularında dinlenip Elbistan Şehir Müzesi ve Afşin'de yer alan tarih ve kültürümüzün önemli değerlerinden Eshab-ı Kehf Külliyesi'ni ziyaret edebilirsiniz.

Mahmut Arif Paşa Konağı - Etnografya Müzesi

NASIL GİDİLİR?

Akdeniz Bölgesi'yle Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kesişim noktasında bir turizm ve sanayi şehri olan Kahramanmaraş'a ulaşım, gelişmiş kara yolu altyapısı sayesinde son derece hızlı ve konforludur.

Özel aracınızla İstanbul'dan; Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Ankara, Kırşehir ve Kayseri güzergahını takip ederek özel aracınızla yaklaşık 12 saatte Kahramanmaraş'a varabilirsiniz. Ankara'dan ulaşmak isteyenler de Kırıkkale, Yozgat, Sivas ve Kayseri veya Kırşehir- Kayseri güzergahları üzerinden yaklaşık 6 saatlik bir yolculukla Kahramanmaraş'a ulaşabilirler.

Kahramanmaraş'a Türkiye'nin dört bir yanından şehirler arası otobüsle ulaşım da mümkündür. Adana'dan Kahramanmaraş'a otobüs yolculuğu yaklaşık 2.5, Ankara'dan Kahramanmaraş'a ortalama 8 saat sürerken, bu yolculuğun İstanbul'dan çıktığındaki süresi 13 - 14 saat arasında değişmektedir. Kahramanmaraş'a hava yoluyla ulaşmak isteyenler, Türkiye'nin İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerinden düzenlenen günlük uçuşlarla şehir merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktaki Kahramanmaraş Havalimanı'na ulaşabilir, buradan servis ya da taksi kullanarak şehir merkezine rahatlıkla geçebilirler.

ROTALAR

📍 Rota 1 Tarih Rotası

- Kahramanmaraş Müzesi
- Elbistan Şehir Müzesi
- Kahramanmaraş Kalesi
- Hurman Kalesi
- Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesi
- Yedi Güzel Adam Edebiyat Müzesi
- Mahmut Arif Paşa Konağı-Etnografya Müzesi
- Tematik Mutfak Müzesi
- Dondurma Müzesi (Kâtip Han)
- Germanicia Mozaikli Alan
- Ceyhan Taş Köprü
- Taş Medrese
- Şeyh Adil Çeşmesi
- Elbistan Ulucamii
- Çukurhisar Kaya Mezarları
- Pazarcık Kırk Mağaraları
- Direkli Mağarası
- Domuztepe
- Karahöyük
- Yassihöyük
- Sütçü İmam Anıt Mezarı ve Çınarlı Camii

📍 Rota 2 Kültür ve İnanç Rotası

- Eshabı Kehf Külliyesi
- Kahramanmaraş Ulu Camii
- Abdülhamithan Camii
- Hatuniye Camii
- İklim Hatun Mescidi ve Türbesi
- Malik Bin Ejder Türbesi
- Dedeoğlu Konağı
- Deligönüller Konağı
- Kocabaş Konağı-Maraş Kültür Evi
- Tarihî Maraş Çarşıları
- Kapalı Çarşı
- Kuyumcular Çarşısı
- Saraçlar Çarşısı
- Taş Han
- Bakırcılar Çarşısı
- Demirciler Çarşısı
- Hişir Han
- Aslanbey Konağı
- Üdürgücü Konağı

📍 Rota 3 Doğa Rotası

- Döngel Mağarası
- Galgamaç Şelalesi
- Çokran Şelalesi
- Savruk Şelalesi
- Andırın Kanlıböğüt Kanyonu
- Göksun Hançer Kanyonu
- Ali Kayası Cam Teras
- Pazarcık Mizmilli Gölü
- Gavur Gölü
- Ilıca ve Döngel Kaplıcaları
- Kapiçam Tabiat Parkı
- Körçoban Tabiatı Koruma Alanı
- Şairler Tepesi
- Yavşan Yaylası Tabiat Parkı
- Tekir Vadisi
- Savruk Mağarası
- Başkonuş Yaylası ve Mesire Alanı
- Fırın Çayı Mesire Alanı
- Yedikuyular Kayak Merkezi
- Menzelet Baraj Gölü Mesire Alanı
- Yeşilgöz Mesire Alanı
- Göksun Büyükkızılçık İçmesi
- Elbistan Pınarbaşı Mesire Alanı
- Döngel Kaplıcaları
- Ilıca Kaplıcaları
- Ekinözü İçmeleri
- Andırın Minareli Asma Köprü

Rotaları haritada
görüntülemek için
Qr kodu okutun!

 /goturkiye

 /GoTurkiye

 /goturkiye

 /GoTurkiye

 /goturkiye

 /goturkiye.com

  muzekart
444 MÜZE (6893)
www.muze.gov.tr

kulturportali.gov.tr